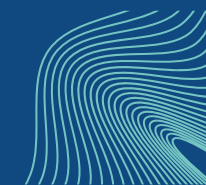

Kuntien pilotointi alkoi: ostolaskutiedot uuteen hankintatietovarantoon

Kuntamarkkinat 17.9.2025

Eeva Penttilä, Valtiokonttori ja Pauliina Ilvespakka, Espoon kaupunki

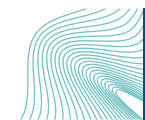

Mikä hankintatietovaranto?

Hanke 2025–2027: Julkisten hankintojen tietovaranto ja ostolaskutietojen julkaiseminen

- Hanke perustuu pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelmaan ja on osa Hankinta-Suomi -ohjelmaa.
- Tavoitteena on toteuttaa kansallinen julkisten hankintojen tietovaranto. Tietovarantoon kootaan julkiselta sektorilta tietoja julkisista hankinnoista ja ostoista koko hankinnan elinkaaren ajalta yhdisteltävässä ja vertailtavassa muodossa.
- Julkishallinto ostaa vuosittain tavaroita ja palveluita n. 38 miljardilla eurolla. Tietovaranto tarjoaa ensimmäistä kertaa **avoimen näkymän hankintamenoihin** sekä **tietoa kilpailuttamattomista ostoista**, joiden osuus julkisista hankinnoista on noin 15 miljardia euroa vuodessa.
- Uudistuksella parannetaan julkisten hankintojen tehokkuutta, läpinäkyvyyttä ja vahvistetaan luottamusta julkiseen hallintoon. Uudistus auttaa myös yrityksiä tunnistamaan uusia liiketoimintamahdollisuuksia ja lisää kilpailua julkisiin hankintoihin.
- Tavoitteena on lisäksi saada aikaan kustannussäästöjä ja kannustaa hankintayksiköitä kehittämään omaa toimintaansa ja levittämään parhaita käytäntöjä.

Hallitusohjelmakirjaukset

- **Perustetaan hankintatietokanta**, joka mahdollistaa kehitystoimien ja lainsäädäntömuutosten arvioinnin, parhaiden käytäntöjen levittämisen ja väärinkäytösten havaitsemisen. Kilpailu- ja kuluttajaviraston valvontaa vahvistetaan.
- **Säädetään julkisyhteisöjen ostolaskudata** avoimesti ja keskitetysti **julkaistavaksi** ilman erillistä pyyntöä.
- Kuntien ja hyvinvointialueiden taloustietojen, kuten ostolaskutietojen julkisuutta sekä oman tuotannon ja ostopalveluiden, vertailukelpoisuutta parannetaan. Ostolaskutietojen julkistaminen tehdään pakolliseksi, julkisuuslain periaatteet huomioiden.
- Tietovarannolla on lisäksi kiinteä yhteys muihin hallitusohjelman julkisia hankintoja koskeviin kirjauksiin.

Kansallinen julkisten hankintojen tietovaranto

37
mrd. €
Julkisten hankintojen arvo

- “ Toimivat ja reilut markkinat
- “ Kustannus-
tehokkaammat julkiset hankinnat
- “ Tietoperusteisempaa julkista johtamista

Vahva ja välittävä Suomi

Tietoperusteisempaa päätöksentekoa

Enemmän kilpailua

Avoimempi hallinto

Paremmat edellytykset vaikutustenarviointeihin ja tutkimuksiin

Edistyksellisempää hankintojen tietojohdantamista

Korruption ja harmaan talouden torjunta

Ennennäkemätöntä läpinäkyvyyttä

15
mrd. €

kilpailuttamattomia hankintoja

Kansallisen julkisten hankintojen tietovarannon perustamisen ja julkisyhteisöjen ostolaskutietojen julkaisemisen hanke

VM

Hankkeen ohjaus

Hallintopolitiikan ja valtionhallinnon kehittämissosaston johtoryhmät sekä Hankinta-Suomi-ohjelman ohjausryhmä

Kansallisen julkisten hankintojen tietovarannon perustamisen ja siihen liittyvän lainsäädännön valmistelu

VM

Tietovarannon tekninen toteutushanke

VK

Työryhmä

PJ + VPJ VM

Jäsenet:

TEM

VM (KAO)

Valtiokonttori

Kilpailu- ja kuluttajavirasto

Suomen Kuntaliitto ry.

Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy

Asiantuntijaryhmä

PJ VM + VPJ VK & VM

Jäsenet:

PLM, SM, OM, UM

Elinkeinoelämän keskusliitto

Suomen Yrittäjät

professori Tukiainen

professori Halonen

Pohjois-Karjalan hyvinvointialue

Kemijärven kaupunki

Oulun kaupunki

Väylävirasto

Senaatti-kiinteistöt

Hansel Oy

Monetra Oulu Oy

Tampereen yliopisto

Kirkkohallitus

Ohjausryhmä

Hankehallinta ja muutosjohtaminen

Hankehallinnan ryhmä, VM ja VK

Valtiokonttorin toteutushankkeen (2025–2026) tehtävät

- Kehitetään **tiedonkeruujärjestelmä**, jonka avulla voidaan kerätä ostolaskutiedot ja tarvittavat muut tiedot julkisista hankinnoista.
- Kehitetään **hankintatietovaranto**, jonka kautta julkisia hankintoja koskevia tietoja voidaan jakaa turvallisesti tiedon tarvitsijoille.
- Kehitetään **julkinen verkkopalvelu**, joka tarjoaa kattavaa, vertailukelpoista ja ymmärrettävää tietoa kilpailutuksista ja toteutuneista ostoista.

Aikataulusta

- Lainsäädäntötyö ja määrittelyt ovat käynnissä. Vuoden mittaan on järjestetty useita kuulemistilaisuuksia. **Hallituksen esitys tulee lausuttavaksi loppuvuodesta 2025.**
- Lakityöryhmä on linjannut alustavasti, että ostolaskutietojen raportointi alkaisi seuraavasti:
 - 1.1.2027 Valtion virastot ja laitokset
 - 1.10.2027 Hyvinvointialueet ja -yhtymät
 - **1.1.2028 Kunnat ja kuntayhtymät**
- Kunnat ja hyvinvointialueet saavat tukea, koulutusta ja ohjeistusta uuteen toimintatapaan.
- Kuntien ja hyvinvointialueiden ostolaskutiedot esitetään uudistuvassa Tutkihallintoa.fi-palvelussa.
 - Uusi hankintatietopalvelu voi parhaimmillaan olla hyvä työkalu omalle hankintatoimelle ja sisäiselle tarkastukselle.
 - **Vinkki:** Tule kuulemaan Kuntamarkkina-puheenvuoroa **torstaina 18.9. klo 12.30–12.50 (A3.25):** ”Tutkihallintoa.fi: talous- ja hankintatiedot uudistuvassa palvelussa”

Ostolaskutietojen toimittamisen pilotointi

Pilotointi alkoi kuntaorganisaatioiden kanssa

- Ostolaskutietojen toimittamisen pilotointi käynnistyi elokuussa ja jatkuu helmikuuhun 2026.
- Mukana **seitsemän pilottiorganisaatiota ja heidän palveluntuottajansa.**
- Varsinaisen pilotoinnin lisäksi aloitettu prosessien ja muutostarpeiden läpikäynti parin hyvinvointialueen kanssa.
- Kokemuksia hyödynnetään lainsäädännön valmistelussa sekä ohjeistusten ja koulutusten laatimisessa.

Pilotoinnin tavoitteena selvittää:

- tekninen kyvykkyys, ”päästä päähän”
- toimittajien/yritysten kyky lisätä uusia tietoja laskulle (esim. kilpailutustunniste)
- muutoksen laajuus pilottiorganisaatioissa ja palveluntuottajilla
- työmäärä ja muutuskustannukset

Pilotointiin osallistuvat organisaatiot

Hakija	Järjestelmä	Toimittaja	Palvelukeskus
Espoon kaupunki	Oracle Fusion Erp	Oracle	ei
Keski-Pohjanmaan koulutuskuntayhtymä	Unit4 ERP	Abilita	ei
Kirkkonummen kunta	DataCycle360	CGI	Sarastia Oy
Kokemäen kaupunki	eFina	Administer	Kuntalaskenta Oy
Merikarvian kunta	Pro Economica Premium	CGI	ei
Mikkelin kaupunki	Basware P2P	Basware	Meidän IT ja talous Oy
Orimattilan kaupunki	Raindance	CGI	Provincia Oy

Lisäksi prosessien ja muutostarpeiden läpikäynti erillisissä työpajoissa Pirkanmaan ja Päijät-Hämeen hyvinvointialueiden kanssa. Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle ehdotettu kevennettyä mallia.

Pilottien seuraavat etapit

- **Syyskuu:** tuki, tunnukset testiympäristöön, avointen kysymysten ratkaiseminen
- **Syys-marraskuu:**
 - testiaineistojen toimitus 15.9.–30.11.
 - väliraportointi, alustava arvio kustannuksista ja työmäärästä
 - ensimmäinen osa kustannusten korvauksesta maksuun
 - lisäksi prosessien läpikäynti muutaman hyvinvointialueen kanssa
- **Loka-helmikuu:** aitojen ostolaskutietojen toimitus Valtiokonttorille
- **Tammi-helmikuu 2026:** Kokemusten ja kustannusten raportointi Valtiokonttorille 15.1. mennessä, toinen osa kustannusten korvauksesta maksuun
- **Helmi-huhtikuu 2026:** Pilottikokemusten jako, vaikutukset lopulliseen taksonomiaan

Haastattelussa pilottiorganisaatio Espoon kaupunki / Pauliina Ilvespakka

Lisätietoa

Pilotoinnista:

- [Kriteerit, aikataulu ja ohjeet Valtiokonttorin sivuilla](#)

Hankesivut:

- vm.fi/kansallinen-julkisten-hankintojen-tietovaranto
- valtiokonttori.fi/hankintatietovaranto

Tapahtumat:

- **17.–18.9. Kuntamarkkinat**
 - Tule tapamaan meitä osastolle OK8!
- **4.–6.2.2026** Kuntien rahoitus- ja johtamisfoorumi RAFO

Ota yhteyttä:

- hankintatietovaranto@valtiokonttori.fi

Ota yhteyttä!

hankintatietovaranto@valtiokonttori.fi

